

DENFO

**Danske Energiforbrugere
er foreningen for dig,
som ENERGIFORBRUGER!**

**Du finder os på
www.denfo.dk**

DENFO, Danske Energiforbrugere
Baldersvej 10 - 12
8850 Bjerringbro
TLF.: 41512345
Mail: info@denfo.dk

Member of
EREF
EUROPEAN RENEWABLE ENERGIES FEDERATION

DENFO, Danske Energiforbrugere.

Den administrative del for følgende interessegrupperne i foreningen:

EI

- Danske Solcelleejere
- Danske Husstandsvindmølleejere
- Danske Elforbrugere
- Danske Batterieejere

Vand

- Danske Vandforsyningsforbrugere

Varme

- Danske Fjernvarmeforbrugere
- Danske Solvarmeejere
- Danske Jord- og luftvarmepumpeejere
- Danske Biovarmeforbrugere

DENFO har haft mange sager vedrørende ændringer i afregningen af mindre Vedvarende Energi produktionsanlæg det seneste år.

Uden dette arbejde, ville mindre Vedvarende Energi-producenter i dag have stået med yderligere regninger på ca. 75 mill. kr. for rådighedstarif, transmissions- og systemtariffen, foruden de 185 – 200 mill., som Retssagen er sat op om.

Der har også været store aktiviteter i gang inden for Fjernvarmen pga. af at tilslutningspligten til fjernvarme er blevet fjernet d 1. januar 2019 og undersøgelser af enkeltstående Fjernvarmeselskaber.

DENFO har i maj 2019 meldt sig ind i EREF, European Renewable Energies Federation, hvilket vi vil give foreningen en lettere adgang til EU.

DENFO støtter forbrugerne i en energi-, privat- og samfundsøkonomisk og miljørigtig omstilling til vedvarende energi.

DENFO EL

Danske Solcelleejere har den 20. marts 2018 på vegne af DENFO stævnet Energi-, Forsyning- og Klimaministeriet

"læs mere om stævningen på www.magasinetdenfo.dk".

Den endelige dato for retssagen mod Energi-Klima- og Miljøministeriet er sat til 22. – 23. august 2019 i Københavns byret.

Mindre Vedvarende Energi-producenter der ønsker at deltage i retssagen, kan endnu nå at tilmelde sig ved at gå ind på www.denfo.dk og læse om tilmeldingen.

DENFO sidder på elforbrugernes vegne med i netforum hos Dansk Energi, Forum hos Energinet og med i tværfagligforum under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet i forbindelse med tarifmodel 3.0 som skal indføres efter 2020

DENFO Vand

har på vand siden gang i undersøgelser vedr. den kommunale opskrivning af anlæg og flere sager, hvor der bliver opsat vandmålere op til afregning af vandforbruget. Dette er her, hvor det før var regnet ind som en del af huslejen, men man efterfølgende har glemt, at ændre det i huslejen.

DENFO Varme

har sager kørende for fjernvarmeforbrugerne i Viborg, Bjerringbro, Brønderslev samt Hallund og flere sager følger efter. DENFO er forbrugernes vagthund. Der er stor fokus på at selskaberne skal overholde lovgivningen, retspraksis og hvile i sig selv princippet, hvilket ser ud til ikke at være tilfældet i mange af selskaberne.

DENFO har omkring 20 specialister/ingeniører i deres ekspertgruppe, hvor der kan trække på deres store viden inden for alle energiområderne der er under DENFO regi. Vi har derfor de rigtige resurser at trække på.

VERDENSMÅL

for bæredygtig udvikling

VERDENSMÅL

for bæredygtig udvikling

Denfo støtter FN's 17 verdensmål, hvor især mål nr. 7 – bæredygtig energi, nr. 9 – Industri, Innovation og infrastruktur, nr. 11 – bæredygtige byer og lokalsamfund, nr. 12 – ansvarligt forbrug og produktion, nr. 13 – klima indsats og sidst men ikke mindst nr. 17 – partnerskab for handling har *DENFO's* interesse.

Denfo mener, at opfyldelsen af de 17 verdensmål starter lokalt. Hvad kan vi selv gøre – jo, vi kan starte på vores egen omstillingsplan.

Forbrugernes egen omstillingsplan:

DENFO vil gerne hjælpe forbrugerne med at udarbejde deres egen plan for omstilling til et effektivt og miljørigtigt energiforbrug.

Denfo mener, at boligens fremtidige energiforsyning bliver el.

Det skal startes med at forbedre boligens isolering og dermed reducerer energiforbruget til opvarmning. Det er dog ikke uden problemer at efterisolere huse og dog er det et krav ved større ombygnings- og renoveringsarbejder.

Man skal nu energiforbedre ved alle renoveringsarbejder, der vedrører husets klimaskærm (ydervægge, vinduer, tag og lign.) Men i den regel gemmer sig en joker. Der kan ske det, at boligejerne tænker ”jo mere isolering jo bedre”, og så bare efterisolere lofter og vægge indvendigt uden at kende de fugttekniske regler. Problemet er, at gøres det ikke rigtigt, kan isoleringen være med til at give skimmelsvamp. Derfor – isoler kun, hvis det er fugtteknisk korrekt at gøre det.

(Kilde: Bolius, Morten Mathiasen, bygningsingeniør og rådgiver)

Når klimaskærmen er optimeret så kan det være en fordel at se på det energiforbrug, der er i boligen – opvarmning, belysning mv. Og her kan det være en fordel at skifte til et opvarmningsanlæg, hvor det kun er en del af energiforbruget der skal betales for.

Her kommer varmepumper ind i billedet enten som eneste varmekilde eller som supplement, da det kun er den el varmepumpen bruger der skal betales for og jo højere SCOP varmepumpen har jo mindre koster det at opvarme boligen.

Belysning kan med fordel udskiftes til LED, da LED har et mindre energiforbrug og en bedre kvalitet af lys end lavenergipærer.

Det kan også være nødvendigt at se på automatisk udluftning af boligen, når den er blevet efterisoleret da det vil give en mere tæt bolig. De fleste automatiske luftudskiftningsanlæg er i dag udstyret med genindvinding af varmen, hvilket igen vil nedbringe energiforbruget.

Det har nogle fordele at have en bolig med et lavt energiforbrug, hvilket også har betydet at der i Danmark er indført en energimærkningsordning for boliger.

Energimærke	Forbrug pr. m ²	Energiforbrug i alt*
A 2020	27	3.510
A 2015	< 30,0 + 1.000/areal	4.900
A 2010	< 52,5 + 1.650/areal	8.475
B	< 70,0 + 2.200/areal	11.300
C	< 110 + 3.200/areal	17.500
D	< 150 + 4.200/areal	23.700
E	< 190 + 5.200/areal	29.900
F	< 240 + 6.500/areal	37.700
G	< 240 + 6.500/areal	37.700

*Standard hus på 130 m²

Sådan regner du energiforbruget ud:

Energiforbrug energimærke C: $(3200/130 + 110) \times 130 = 17.500$ kWh

(Kilde: <https://spareenergi.dk/forbruger/boligen/energimaerkning-boliger/huse>)

Jo bedre energimærke jo mere er boligen værd, og jo større er efterspørgslen.

Når el fremover bliver den mest almindelige energiform til boligopvarmning, så er det naturligt at se på, om den el kan produceres på huset, og her kommer solceller ind som en oplagt mulighed. Det vil derfor kunne betale sig at inddrage solceller i omstillingen sammen med et batterilager, så mest muligt af den producerede el indgår i boligens eget energiforbrug.

EU's pakke for ren energi til hele EU.

Med EU's vinterpakke fra december 2018 får energiforbrugerne nogle nye rettigheder.

I fremtiden får energiforbrugerne i EU have mulighed for:

At producere, lagre, forbruge eller sælge egenproduceret el til nettet.

At kræve en "smart" elmåler.

Have mulighed for at vælge en "dynamisk" elpriskontrakt.

Have adgang til mindst et "værktøj" til prissammenligning.

At indgå en kontrakt med en aggregator¹ uden forsyningselskabets samtykke.

At deltage i et lokalt energifællesskab.

At installere VE-anlæg op til 25 kW

EU's nye forordninger på området træder i kraft den 1. januar 2020 og har direkte retsvirkning i Danmark.

EU's nye direktiver på området skal indarbejdes i dansk lovgivning og træder i kraft den 31. december 2020. EU's direktiver har forrang over dansk lovgivning, og en dansk myndighed skal, hvis der er uoverensstemmelse mellem dansk lov og EU direktivet gå ud fra, at det er fejl i den danske lov.

Denfo vil på forbrugernes vegne holde øje med, at EU's vinterpakke også bliver indført korrekt i Danmark, så forbrugerne ikke går glip af de muligheder den indeholder,

---

¹ Aggregatorens funktion er at pulje elforbrug og sælge kapaciteten i elmarkederne. En aggregators kapacitet kan således være f.eks. 1000 elbiler eller 200 husstandes varmepumper. Aggregatorens opgave er så at spotte, hvornår prisen på el er høj og derefter frakoble de tilknyttede forbrugeres unødvendige forbrug - eller tilsvarende at sætte det op, når elprisen er lav. Det kalder vi at ned- og opregulere forbruget.

DENFO arbejder for at sikre de danske forbrugere en hurtig og effektiv grøn omstilling af samfundet

“DENFO støtter forbrugerne i en energi-, privat- og samfundsøkonomisk miljørigtig omstilling til vedvarende energi inden for EL, VAND OG VARME OG TRANSPORT”.

- DENFO kan kontrollere om din branches vilkår er rimelige eller om du betaler for meget til systemet eller om dine afregninger er rimelige.
- DENFO kan sikre dig mere viden og derved sikre en bedre behandling og dialog med dine leverandører og partnere.
- DENFO-medlemskab giver adgang til et netværk, hvor igennem medlemmer kan finde løbende opdateringer og fordele via DENFO's Digitale medier på nettet.
- DENFO-medlemmer har uden beregning adgang til at kunne stille spørgsmål til uvildige vejledere inden for El, Vand og Varme. De besidder alle en stor viden og kompetence indenfor forsyningssektoren.

Et samfund der tager ansvar for miljø, klima og ressourcer.

DENFO

Støtter den grønne omstilling i Danmark.

Magten tilbage til forbrugerne.